

Nr 412

Av herr Nilsson, Nils, och herr Olsson, Johan, om rätt för kommun att i sysselsättningsfrämjande syfte lämna ekonomiskt stöd åt jordbrukare.

(Lika lydande med motion nr 486 i Andra kammaren)

Kommunallagens stadgande att kommunen äger vårda sina angelägenheter är inte alltid ett lätttydigt begrepp. I många fall är det rättspraxis som får avgöra var gränserna går. En aktuell sådan gränsdragning är huruvida en kommun äger att i allmänt sysselsättningsbefrämjande syfte för att tillvarata vissa sociala intressen lämna det mindre jordbruket visst ekonomiskt stöd.

För många kommuner i skogslänen, där jordbruket och skogsbruket utgjort basnäringarna, har strukturrationaliseringarna medfört svåra sysselsättningsproblem. För dessa små jordbruk var kombinationen med skogsarbetet ett naturligt komplement såväl årstidsmässigt som i fråga om utnyttjande av dragare och redskap. Många av dessa småjordbrukare har nu försörjningssvårigheter. De tillhör ofta kategorin svårflyttad arbetskraft och vill stanna i sin hembygd där de har sina hem och är djupt rotade.

Motiven för kommunernas insatser är övervägande tillkomna utifrån sociala synpunkter.

För de bygder där de bor är det även ett livsvillkor att de kan behålla ett befolkningsunderlag som är tillräckligt stort för att utgöra grund för nödvändiga gemensamma inrättningar av olika slag. Går inte detta är bygden dömd till avfolkning med vad detta innebär av sociala vådor och nedbrytning av befintliga investeringar. Det är av många skäl angeläget att inte dessa bygders samhällsorganisation undergrävas. Detta är ett annat motiv för ifrågavarande kommuners insatser. Man vill åstadkomma rådrum för framtiden. Det är därför en fullt naturlig åtgärd när kommunen i sin strävan att rädda sin bygd även lämnar ett visst stöd till dessa småbruk, ett stöd som gör det möjligt för brukarna att få sin nödvändiga bärgning i hembygden när andra samhällsåtgärder inte står till buds. För kommunen som sådan är det en hjälp till självhjälp. Om åtgärder av detta slag står i överensstämmelse med lag och författning ger lagstiftningen ingen klar anvisning. Inte heller rättspraxis synes ge en klar anvisning om vad som lagen avser i detta fall. Det är dock angeläget att kommun, där avsevärd arbets-

löshet annars skulle bli följden, även författningsenligt anvisas sådan möjlighet.

Under hänvisning till det ovan anförda föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära tilläggsdirektiv till kommunalrättskommittén om skyndsam översyn och förslag rörande kommunernas kompetens i de i motionen angivna avseendena.

Stockholm den 28 januari 1969

Nils Nilsson (cp)

Johan A. Olsson (cp)

Nr 413

Av herrar Schött och Ottosson, om samordning av plan- och miljöfrågor inom den kommunala nämndorganisationen.

(Lika lydande med motion nr 484 i Andra kammaren)

Stockholm den 28 januari 1969

Lars Schött (m)

Holge Ottosson (m)